

Катюха О.С., вчитель української мови і літератури Львівського технологічного ліцею. **«Кохання чисте і святе». За мотивами творів світової класики.** (методична розробка сценарію вистави до Дня Св. Валентина)

Ведуча. Доброго дня, шановні друзі. Ми раді вітати вас з чудовим святом – днем Святого Валентина. Бажаємо усім закоханим щастя та здійснення мрій. Прекрасному почуттю, найщирішому з усіх на світі, присвячується сьогоднішній вечір. Пропонуємо вам поринути разом з нами в чудесний світ казки, тому дивіться уважно, свято починається.

Звучить тиха музика, наче десь далеко. На сцену виходить-вибігає дівчина, плаче, її доганяє хлопець.

Хлопець. Почекай, не біжи, ти неправильно все зрозуміла. *(ловить її за руку)*

Дівчина. *(вивільняється від його руки)* Не чіпай мене.

Хлопець. Ну що мені зробити, щоб ти послухала?

Дівчина. Нічого робити не треба, ти вже все зробив. І це в День закоханих... Як ти міг?

Хлопець. Та що такого я зробив? Ми просто танцювали.

Дівчина. Ти думаєш, я сліпа, я нічого не бачу і не знаю? Просто танцювали... Нічого собі „просто”, обнімав ти її також „просто” і поцілувати хотів „просто”, так? Та, на жаль, я прийшла, перервала вам всю романтику...

Хлопець. Та яку романтику? Не хотів я її цілувати, ще раз кажу, ти неправильно все зрозуміла, а тепер не хочеш мене вислухати, я ТЕБЕ люблю, розумієш?

Дівчина. Не розумію і не хочу розуміти таку любов. Тому що,

Коли кохаєш, стають більшими зорі,
Здається небо чистим і святим,
Коли кохаєш, то душа в полоні
Садів зелених з цвітом чарівним.
Коли кохаєш, все навкруг красиве,
Красиві люди і красивий день.
Коли кохаєш, зло тобі байдуже
Й душа співає радісних пісень.
Коли кохаєш, то не просто любиш,
Так серце рветься, з грудей виліта,
Коли кохаєш, в кров кусаєш губи,
Коли не поруч є людина та.

А тобі байдуже було, що за людина поруч... *(закриває обличчя руками, плаче)*

Хлопець. *(обіймає її)* Ну як тобі пояснити...

Не думай, що я розлюбив,
Для мене ти навік кохана.
Тобою марив, дихав, жив,
Моя єдина і жадана.
Не думай, що усе пройшло,
Що так палало і горіло.
Кохання чисте джерело
Ще повноводне, не зміліло.

Якби я міг час назад повернути, я б тобі показав, що все було не так, я б показав, яким сильним може бути кохання.

Дівчина. Чи ти сам розумієш, що таке кохання? Я вже сумніваюсь...

(звучить музика, спочатку тихо, потім голосніше, на сцену виходить дівчина, в руках тримає серце)

Любов. Не вічні ми, ніщо не вічне,
Бо є початок і кінець.
Кохання – щось таке магічне,
П'янкий напій для двох сердець.
Що ж то таке оте кохання?
Чи тільки запал миттєвий?
Чи серця і душі страждання,
Чи радості напій живий?
І мудреців, і простих грішних
Не раз це мучило питання,
Були у пошуках одвічних
В розгадці таємниць кохання.
Чи розгадають колись люди,
Чи буде тільки лиш шукання?
Була і є, і вічно буде
Загадка з іменем кохання.

Хлопець. Хто ви, чого вам тут треба?

Любов. Я – це те, що тримає вас обох разом. Я – те, що є всюди, але що не так легко побачити. Я з'являюсь лише людям, які живуть серцем. Я там, де інколи зникає розум, де трапляються безумства. Я здатна перекинути людину з неба в пекло за декілька секунд. Через мене і заради мене помирали люди, але ще

жодна людина не відмовилась від мене, кожен чекає мого приходу, бо де з'являюсь я, там яскравіше світить сонце, там зникають всі негаразди і турботи. Моє ім'я – Любов.

Дівчина. Ідіть звідси, тут вас немає і вже не буде...

Любов. Я почула поклик, побачила вас і зрозуміла, що для вас обох не все ще втрачено. Але для того, щоб зрозуміти, чи насправді ви любите один одного, ви маєте побачити, що таке любов насправді, на що здатні справжні закохані і до чого можуть призвести їхні вчинки. Чи готові ви спробувати?

Хлопець. Я готовий.

Дівчина. Я не знаю.

Хлопець. *(до дівчини)* Не сумнівайся, довірся мені і ти побачиш, як сильно я люблю тебе.

(чути 12 ударів годинника – північ)

Любов. Вже час.

Дівчина. Ходімо.

(всі троє беруться за руки і виходять. Грає романтична мелодія. На сцені танцює хлопець і дівчина. Заходять закохані, стають збоку і дивляться)

Любов. Це перший пункт нашої подорожі.

Дівчина *(показує на тих, що танцюють)*. Хто це?

Любов. Це Принц та Попелюшка.

Принц. Принцесо, кращої за вас немає на всьому світі. Я закохався у вас з першого погляду. Але й досі не знаю вашого імені. Назвіть його, я впевнений, що ці звуки будуть найкращою мелодією, яка не зрівняється ні з чим на світі, я хочу слухати її все життя.

Принцеса. Для чого вам, принце, моє ім'я? Хіба від того, що я назву його, щось може змінитися?

Принц. Звичайно, зміниться. Я завтра ж пришлю сватів, тільки скажіть, хто ви.

Принцеса. Не зміниться нічого, ви не розумієте... Більше ніколи ви мене не побачите. *(Чути, як годинник б'є північ)* Прощайте.

(Попелюшка втікає, залишається її туфелька)

Принц. Куди ж ти, кохана, постривай. *(намагається догнати її, але не може. Піднімає туфельку).* Хоч щось залишилось від тебе. Я тебе знайду, обіцяю.

(виходить. Заходить на сцену Попелюшка).

Попелюшка. Ось і скінчилася казка і я знову повернулася до дійсності. Зараз мачуха повернеться з сестрами і все почнеться спочатку: образи, докори, гнів. За що мені це все? Хоч один раз побувала, ніби в казці. А який гарний він, принц...Напевне, я ніколи більше його не побачу. Та й він не захоче бачити мене. Він думає, що я принцеса, а я... Боже, а хто ж я? Ніхто. Та якщо він дізнається, що у мене немає нічого, він лише посміється з моєї любові.

(чути стук у двері, Попелюшка відкриває, заходить принц)

Принц. Ось ти! Кохана, нарешті я тебе знайшов. Чому ти втекла, чому не сказала нічого, ти не любиш мене?

Принцеса. Я? Я не люблю тебе? Та я нікого в житті не кохала більше.

Принц. Тоді я нічого не розумію.

Принцеса. Чого не розумієш? Ти бачиш, хто я? Ти покохав принцесу, а не бідну дівчину, яка в цьому світі не має нікого і нічого, якій ніколи ніхто не сказав доброго слова... *(закриває обличчя руками, плаче)*

Принц. І все? І тому ти втекла? Мені потрібна лише ти, а не якесь багатство. Ти тільки будь зі мною завжди! Будеш?

Принцеса. Буду.

(обнімаються, виходять)

Любов. Бачите, справжнє кохання не потребує багатства, закоханим потрібно лише бути разом.

Дівчина. Це ж лише казка. В житті такого нічого не буває. Люди надто жорстокі для таких вчинків.

Любов. Це тільки початок. Ідемо далі.

(відходять вбік)

(На сцені чоловік з корабликом у руках, сидить на „камені”)

(Заходить Ассоль)

Ассоль. Ох, мій кораблик. Нарешті я знайшла його, я бігла за ним вздовж усього струмка.

Егль. Як тебе звуть, дівчинко?

Ассоль. Ассоль (бере іграшку, ховає її).

Егль. Ти знаєш, Ассоль, я – найголовніший чарівник, і я можу розповісти про твоє майбутнє. Хочеш?

Ассоль. Звичайно.

Егль. Коли мине кілька років, і ти станеш зовсім дорослою, уранці в морській долині під сонцем блисне пурпурове вітрило. Тихо плистиме цей чудесний корабель, на березі збереться багато людей, і там стоятимеш ти. Коли корабель підійде ближче, ти побачиш хороброго вродливого принца, він стоятиме і простягатиме до тебе руки. „Здрастуй, Ассоль, - скаже він, - далеко-далеко звідси я побачив тебе уві сні і приїхав, щоб забрати тебе назавжди у своє царство”.

Ассоль. А ви не обманюєте?

Егль. Пройдуть роки і ти згадаєш мої слова...

(виходять)

Входить Грей з Пантеном.

Грей. Що за красуня. Звідки вона взялась у цьому містечку? Така чиста і ніжна, коли я побачив її сплячою в лісі, мені здалося, що це квітка дрімає в тихім півсні. Ассоль, я вже не забуду її ніколи. Вона мусить стати моєю дружиною, без неї мені не жити.

Пантен. І як же ти збираєшся завоювати її? Кажуть, ця дівчина дивна.

Грей. Що означає „дивна”?

Пантен. Ще в дитинстві якийсь старий божевільний сказав, що за нею припливе корабель з пурпуровими вітрилами, от вона і не говорить ні з ким. Сама гуляє, якась відлюдькувата, друзів не має, завжди одна, завжди дивиться на море.

Грей. Це ж прекрасно! Я куплю весь пурпурний шовк і зроблю з нього вітрила. Ти ж допоможеш мені?

Пантен. Чесно? Я вважаю це божевіллям. Але якщо ти так цього хочеш, то я – до твоїх послуг.

(виходять)

(Грей заходить з Ассоль. Поки вони виходять, під легку музику звучать слова з-за куліс)

Був яскравий ранок. Ассоль читала на березі моря, раптовий перебіг погляду відкрив їй на синій морській щілині білий корабель з пурпуровими вітрилами. На березі уже збиралися люди, у всіх на устах було її ім'я. Від корабля відійшов човен, коли він підплив до берега, усі побачили чарівного принца, що, зістрибнувши, підійшов до Ассоль.

Ассоль. Зовсім такий!

Грей. І ти теж, люба моя.

(повертаються до глядачів, махають їм руками)

Хлопець. Це ж казка! Такого не буває.

Дівчина. Бачиш, а ти навіть подібного нічого не зробив би.

Любов. Ви знову сперечаєтесь. Не виконана ще моя місія. Пішли далі.

(Сидить дівчина в зеленому вбранні, в руках тримає стрілу)

з-за сцени чути голос ведучої

Де-не-десь, у якимсь царстві, жив собі цар та цариця, а в них — три сини, як соколи. Дійшли літ,— час їм женитися. Порадив їм батько запустити стріли, куди чия упаде, звідти дружину собі і візьме. Перші дві стріли впали до царівен, а третя – в болото.

Підходить царевич.

Царевич. Віддай мою стрілу.

Царівна. Не віддам її нікому, тільки тому, хто мене за дружину візьме.

Ведуча. Засмутився царевич, але батько сказав брати за дружину жабу. А це якось цар забажав: яка з невісток уміє краще рушники ткати. Загадує: «Щоб на завтра, на ранок, рушники виткали і принесли показати: яка з них краща ткаля?»

Царівна. Іване-царенку, чого ти плачеш?

Царевич. Та як же мені не плакати, що так і так: загадав наш батько, щоб на завтра, на ранок, кожна невістка йому рушник виткала.

Царівна. Не плач! Усе гаразд буде: лягай та спи!

(царевич виходить, дівчина скидає з себе зелену накидку, дістає рушник)

(Заходить царевич, вона знову в накидці віддає рушник, той знову сумний)

Царівна. Іване-царенку, чого ти плачеш?

Царевич. Як же мені не плакати, батько загадав нам із жінками на бенкет приїхати. Як же я тебе повезу?

Царівна. Не плач,— каже,— лягай та спи, якось поїдемо.

Ведуча. Не журись,— каже царівна,— Іване-царенку, їдь попереду сам! Іван-царенко убрався, сів і поїхав. Приїздить, аж старші брати з своїми жінками вже там. Самі повбирані гарно, а жінки у золоті, в оксамиті, у намистах дуже дорогих. Брати стали з нього сміятися, аж тут і зайшла в палати царівна, та така красива, що всім дух перехопило.

(заходить царівна в гарному платті, стає біля царевича)

Царівна.

Лиш побачити, лиш повірити...

А побачення? Що побачення?

Хай оспівують в віршах лірики,

І жила б собі непомічено,

Тільки доля звідкіль взяла,

Що без тебе я – півпромінчика,

Піввеселки і півкрила

Царевич.

Хоч усі слова із губ згорни.
Десь далеко в відблисках туману
Тонуть перші пасма сивини...
Я тебе любить не перестану –
Ось, по суті, й вся моя вина.
Бо любов і перша, і остання.
Якщо справжня, то вона одна.

Багато вони пережили разом, але кому доля судила жити в любові, щасті та мирі, то так тому і бути. Прийшли додому та стали гарно собі жити і долю хвалити, що їм помагала.

Любов. Запам'ятайте, кохання – варте того, щоб чекати, життя варте, щоб жити. Кохати – це дивитися не одне на одного, а дивитися в одному напрямку.

Дівчина. Не знаю, чи справді ми дивимось в одному напрямі, не знаю, не хочу зараз про це думати, усі щасливі, усі, крім мене.

Хлопець. Як можеш ти так сміливо про це говорити? Я б ніколи не наважився на такі гучні слова біля тебе.

Любов. А знаєте, перший симптом кохання у хлопця – ніяковість, а у дівчини – сміливість. Ходімо, покажу вам останню історію кохання.

(входить Ромео)

Ромео.

Так тихо! В тім вікні сяйнуло світло!
Там схід, сама ж Джульєтта – ясне сонце.
Он владарка моя, моє кохання!
Дізналася б вона, як я люблю!
Вона заговорила? Ні, мовчить.
Ну що ж. Нехай. Адже говорять очі.
Яки мені за рукавичку бути
І доторкатись до щоки її!

Джульєтта. О лишенько!

Ромео.

Вона заговорила...
Мій світлий ангеле, мов ясні далі,
Ти сяєш наді мною серед ночі...

Джульєтта. Ромео! О, навіщо ти Ромео?
Зміни своє ім'я, зречися батька;
Як ні, то присягни мені в коханні,
І більше я не буду Капулетті.

Ромео (*вбік*). Послухать – чи відповісти відразу?

Джульєтта.
Лише твоє ім'я мій ворог лютий;
А ти – це ти, а зовсім не Монтеккі?
Таж чи так зовуть
Лице і плечі, ноги, груди й руки?
О, вибери собі нове ім'я!
Та що ім'я? Назви хоч як троянду,
Не зміниться в ній аромат солодкий!
Хоч як назви Ромео – він Ромео!
О, скинь же, скинь своє ім'я, Ромео!
Воно ж не є тобою,
А взамін твоєю стану...

Ромео.
Ловлю на слові!
Назви мене коханим,
І умить
Я вдруге охрещусь і більш ніколи
Не буду зватися Ромео!

Джульєтта.
Хто ти,
Що, притаївшись під серпанком ночі,
Мою підслухав таїну сердечну?

Ромео.
Яким ім'ям себе назвать – не знаю.
Своє ім'я ненавиджу я сам.

Джульєтта. Я голос цей впізнала...
Хіба ти не Ромео? Не Монтеккі?
Як ти зайшов сюди, скажи, й навіщо?
Як міг ти перелізти через мур?

Ромео. Кохання принесло мене на крилах,
І не змогли цьому завадити мури.

Кохання може все і все здолає.

Джульєтта. Хто показав тобі сюди дорогу?

Ромео. Моя любов! Вона мене навчила, дала мені пораду.

Джульєтта. Моє лице ховає маска ночі.
Але на ній пала дівочий стид.
Що ти в цю ніч мої слова підслухав.
Хотіла б я пристойність зберегти,
Від слів своїх відмовитись хотіла б,
Хотіла б я... Та годі прикидатись!
Мене ти любиш? Знаю, скажеш: „Так...”
І не клянись! Зламати можеш клятву:
Недурно ж кажуть, що з любовних клятв
Сміється сам Юпітер.
Скажи, якщо ти любиш, правду щирю.

Ромео. Клянусь цим місяцем благословенним...

Джульєтта. О, не клянись місяцем зрадливим,
Який так часто змінює свій вигляд.

Ромео. То чим я поклянусь?

Джульєтта. Не треба зовсім.
Або, як хочеш, поклянись собою –
Душі моєї чарівним кумиром, -
І я повірю...
(за кулісами голос) Синьйорино!

Джульєтта. У домі гамір! Прощай, мій любий! Няню, я іду!
Три слова ще, Ромео, й на добраніч!
Якщо любов твою до мене щира
І хочеш ти зі мною взяти шлюб,
То вввв завтра сповісти мене про це,
І я пришлю по відповідь когось,
Де і коли ти хочеш повінчатись;
Тобі до ніг кладу я свою долю –
З володарем піду хоч на край світу!

Ромео. Прощай, моя любов!

(виходить спершу Джульєтта, потім – Ромео)

Дівчина. *(показує рукою в їхню сторону)* Хто вони?

Любов. Ромео і Джульєтта. Найвідоміша історія кохання в цілому світі... Сім'ї їхні ворогували, тому і заборонено було їм зустрічатися, але вони закохалися...

Дівчина. *(зітхає)* Оце кохання... Мрія... Перевелись тепер такі вже почуття.

Хлопець. Ні, неправда. Мені знайомий біль розлуки... Хотів би я з тобою бути поруч завжди. І я би від всього відмовився на світі, щоб тільки закінчилось все так, як у них.

Дівчина. Він піде на будь-який подвиг заради неї. Вона щаслива, та й його кохання несе на крилах. Завтра вони повінчаються. Справжня казка.

Любов. Добре подумайте над своїм бажанням. Ви ж не знаєте, чим закінчилась їхня історія...

(відкривається завіса, на сцені Джульєтта лежить)

Ромео. Моя любове! О, моя дружино!
Смерть випила твого дихання мед,
Та не змогла твоєї вроди взяти.
Ти не подолана. Рум'янець твій
ще на устах, на щоках пломеніє.
Ох, Джульєтто!
Чому і зараз ти така прекрасна?
Ніколи я не вийду
з цього похмурого палацу ночі.
Милуйтеся, очі, - це в останній раз!
Ви, руки, пригорніть її востаннє!
За тебе п'ю, моя любов!

(випиває „отруту”)

Джульєтта. *(прокидаючись).* Ох, як довго спала я.
Я знаю добре, де я маю бути;
І ось я тут. А де ж Ромео мій?
(до Ромео)
А ось і ти, чекаючи, коли прокинусь,
Мабуть, приліг і сон зморив його.
Що любий мій в руці стискає? Склянку,
Спорожнену, я бачу, до останку.
Який скупий! Все випив! Не лишив

І краплі благодатної для мене,
Що допомогла б мені піти за ним!
(доторкається до обличчя Ромео)
Твоє обличчя і вуста ще теплі...
Ох, щастя: тут рятівний кинджал!
Зостанься тут і дай мені умерти!
(„заколює” себе)

(завіса закривається)

Любов. Не визирає сонце з-поза хмар...
Похмурий мир приніс світанок вам.
Ходім звідсіль. Все треба з’ясувати.
Ще доведеться вирішити нам,
Кого помилувати, кого скарати...
Сумніших оповідей не знайдете,
Ніж про любов Ромео і Джульєтти.

(хлопець і дівчина беруться за руки)

Дівчина.
Йдучи в широкий світ, я бачу всі дороги.
Вони важкі й круті. А треба ж їх пройти.

Хлопець.
Хотілося б не біль і не тривоги, а
А радість і любов в широкий світ нести.

Дівчина.
Люблю, кохаю, я боюсь цих слів.
Занадто їх зачовгали і стерли.

Хлопець.
Але вони живуть, живуть – не вмерли.

Любов.
Я щаслива, що наша мандрівка не пройшла марно.
Бережіть те, що є між вами, і я завжди буду поруч.
На прощання, вам та усім закоханим я дам декілька порад:

1. Тримайте язик на припоні. Часто зайве, необдумане слово може вбити почуття.
2. Бажання здатне творити дива. Прагніть до кохання та бажайте його щиро, всією душею.

3. Стережіться: злі язики здатні вбити в зародку будь-яке кохання, як би палко воно не починалось.
4. Кохання – це найкращі ліки.
5. Не бійся закохатись, навіть якщо кохання не буде взаємним. Для серця корисніші любовні переживання, аніж їх відсутність.

Усі герої вистави виходять на сцену, кланяються.